

Werkkaart

Zorgproducten ervaringsdeskundigheid (ED)

Ervaringskennis in herstelondersteunende zorg

De gemeenschappelijke noemer van de hieronder genoemde zorgproducten is dat de ervaringsdeskundige ruimte maakt voor cliënten om eigen ervaringen te verkennen, te delen en te ontwikkelen, en zo hun ervaringskennis te versterken. De ervaringsdeskundige kan de eigen ervaringskennis over het onderwerp daarbij inzetten, zonder het proces van de cliënt over te nemen of te sturen. Deze gelijkwaardige uitwisseling van ervaringskennis kenmerkt de onderscheidende inzet van ED binnen de genoemde zorgproducten. Deze inzet vindt onder andere binnen (F)ACT, Resourcegroepen, HIC en ART, plaats naast professionele en wetenschappelijke kennis.

Individuele ondersteuning bij herstel

1. Tijdens de intake- en diagnosefase

- Ruimte maken voor het verhaal van de cliënt en de betekenis van diens ervaringen.
- Ondersteunen bij het formuleren van de eigen hulpvraag.
- Faciliteren dat tijdens de intake ruimte ontstaat voor verschillende perspectieven op de ervaringen van de cliënt.
- Informeren over mogelijkheden voor peer support binnen en buiten de organisatie, zoals zelfregiecentra, herstelacademies en zelfhulp- of lotgenotencontact.

Methodieken/werkvormen die hierbij gebruikt kunnen worden zijn onder andere:

- de Herstelondersteunende Intake van GGZ NHN
- de Netwerk Intake van UMC Utrecht

2. Tijdens de begeleidings-, behandelings- en re-integratiefase

- Luisteren naar de ervaringen en het levensverhaal van de cliënt, zonder in te vullen of te oordelen.
- Laagdrempelig wederzijds contact en uitwisseling over ontwrichting, herstel en weerbaarheid.
- Ondersteunen bij het betekenis geven aan eigen ervaringen.

- Ondersteunen bij het zich beter leren verhouden tot ontwrichtende gebeurtenissen uit het verleden en tot de schaamte en het lijden die daaruit voort kunnen komen.
- Ondersteunen bij zingeving en activiteiten die het welzijn bevorderen.
- Ondersteunen bij het vinden van hulp en toegang tot hulpbronnen.
- Begeleiden bij contact met maatschappelijke instellingen of instanties.
- Ondersteunen bij crisismomenten vanuit gemaakte afspraken, zoals een crisiskaart of signaleringsplan.
- Informeren over mogelijkheden voor peer support binnen en buiten de organisatie, zoals zelfregiecentra, herstelacademies en zelfhulp- of lotgenotencontact.
- Bijdragen aan deskundigheidsbevordering van andere professionals.

Methodieken/werkvormen die hierbij gebruikt kunnen worden zijn onder andere:

- Peer Supported Open Dialogue
- Presentiebenadering
- Crisis- / hulpkaart
- Spinnenweb positieve gezondheid
- Yucelmethode

Vervolg Werkkaart

Zorgproducten ervaringsdeskundigheid (ED)

Groepsgewijze ondersteuning bij herstel

- Inzicht bevorderen in wat helpt en hindert bij herstel en het oppakken van het eigen leven.
- De groepsgewijze uitwisseling van ervaringen met ontwrichting, herstel en weerbaarheid faciliteren. Ruimte maken voor deelnemers om hun eigen ervaringen beter te begrijpen.
- Deelnemers ondersteunen bij het betekenis geven aan hun ervaringen.
- Deelnemers ondersteunen bij het zich beter leren verhouden tot ontwrichtende gebeurtenissen uit het verleden, en tot de schaamte en het lijden die daaruit kunnen voortkomen.
- Bewustwording van (zelf)stigma bevorderen en vaardigheden aanreiken om hiermee om te gaan.
- Deelnemers begeleiden bij het ontwikkelen van eigen regie.
- Deelnemers ondersteunen bij de ontwikkeling van zelfhulpvaardigheden.

Methodieken/werkvormen die hierbij gebruikt kunnen worden zijn onder andere:

- Wellness Recovery Action Plan (WRAP)
- Herstellen doe je Zelf
- Honest, Open and Proud (HOP)
- Herstelwerkgroepen
- Stemmenhoorders groepen
- Lotgenoten- en zelfhulpgroepen
- Eigen Kracht Conferentie

Meer informatie?

- Op de [website van kenniscentrum Phrenos](#) vind je hulpmiddelen voor de inzet van ED. Het gaat om de publicatie Verdieping van herstelondersteuning, de Monitoring Implementatie Ervaringsdeskundigheid (MIE) en de e-learning Ruimte maken voor ervaringskennis.

- Daarnaast vind je er ook informatie over trainingen in verschillende [methodieken en werkvormen](#).
- Voor meer informatie over de uitgangspunten en toepassing van ED kun je terecht in de [Zorgstandaard Ervaringsdeskundigheid](#).